

NYELVISMERET, NYELVTANULÁSI MOTIVÁCIÓ ÉS HARMADIK NYELV

**A nyelvi és motivációs felmérés néhány tanulsága a
BGE turizmus - vendéglátás szakos I. évfolyamos
hallgatók leggyengébb csoportjában**

**Fűköh Borbála
fukohb@gmail.com**

**SZTE
NYELVTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA
ANGOL
ALKALMAZOTT
NYELVÉSZET
PROGRAM**

**BUDAPESTI
GAZDASÁGI
EGYETEM
TURIZMUS-
VENDÉGLÁTÁS
SZAKNYELVI
INTÉZETI TANSZÉK**

MIRŐL IS LESZ SZÓ?

- Turizmus-vendéglátás (TV) szakos hallgatók szaknyelvi mérése
 - 4 féléve tartó hosszmetzeti nyelvi és motivációs mérés
- Saját csoport vizsgálata
 - nyelvi szint – motivációs szint negatív összefüggése
 - angol nyelv – harmadik nyelv
- Következtetések
- Javaslatoak megfogalmazása

PROBLÉMAFELVETÉS – FÉLÉV ELEJI NYELVI MÉRÉS

- A TV szakos hallgatók szaknyelvi fejlődésének megismerése és mérése
- A nyelvi mérés kutatási kérdése:
„Mi az a legalacsonyabb nyelvi szint, amely a képzés kezdetekor feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a hallgató a képzés végére elérhesse a tanulmányi célját?” (Lukácsi 2016)
- N=286
- Mért készségek:
 - Beszédértés
 - Nyelvismeret
 - Olvasás

PROBLÉMAFELVETÉS - KÜSZÖBSZINTEK

- Küszöbszint (B2 – skálázott értékek)
 - Beszédértés 224
 - Nyelvismeret 256
 - Olvasás 268

- Küszöbszint (szükséges legalacsonyabb nyelvi szint – skálázott értékek)
 - Beszédértés 152
 - Nyelvismeret 227
 - Olvasás 151

„Ők azok, akiknél már a képzés elején megjósolható, hogy tanulmányi céljaikat nem érik majd el” (Lukácsi 2016)

PROBLÉMAFELVETÉS – KÉPESSÉGSZINT

A nyelvi mérés eredményeinek medián értékei csökkenő sorrendben:

Group	N	Beszédértés medián	Nyelvismeret medián	Olvasás medián
1	18	249,47	277,70	318,76
11	13	279,13	268,69	318,76
12	14	232,56	274,79	269,56
2	17	219,95	268,69	286,66
10	14	230,04	268,69	282,77
3	16	217,36	274,65	269,63
13	6	225	262,59	260,97
4	18	189,95	233,28	278,89
14	16	198,68	229,47	247,98
15	14	186,40	217,7	233,20
5	15	195,81	214,23	260,82
16	17	183,68	229,75	251,11
6	19	214,77	214,23	251,11
7	14	169,56	201,00	240,44
17	15	173,45	196,36	247,98
18	14	169,63	148,41	241,86
8	11	183,68	214,23	241,86
9	17	156,81	148,41	241,86

PROBLÉMAFELVETÉS – MOTIVÁCIÓS KÉRDŐÍV

- 1 *Motivált tanulási viselkedés*
- 2 *Instrumentalitás*
- 3 *Amerikaiakkal kapcsolatos attitűdök*
- 4 *Integrativitás*
- 5 *Britekkel kapcsolatos attitűdök*
- 6 *Szóbeli kapcsolat angolul*
- 7 *Angol nyelvű médiahasználat*
- 8 *Környezet támogatása*
- 9 *Főiskolai nyelvtanulás*
- 10 *Angol nyelvi szint önértékelése*
- 11 *Internetes kommunikáció*

KUTATÁSI KÉRDÉSEK

- A legalacsonyabb nyelvi szinten lévő csoportban is – az összes hallgató eredményéhez hasonlóan – pozitív összefüggés van-e a nyelvismeret és a motivált tanulási viselkedés között?
- Milyen tényezőkkel magyarázható ezen csoport hallgatóinak motivált tanulási viselkedése?

KÉRDŐÍVES VIZSGÁLAT – NYITOTT KÉRDÉSEK

- Hány éve tanulja az angol nyelvet?
- Milyen más nyelvből szerzett nyelvvizsgával rendelkezik?
- Amennyiben a másik nyelvből rendelkezik a kimeneti követelményeknek megfelelő vizsgával, a kötelező három félévnél tovább akarja tanulni az angol nyelvet?

KÉRDŐÍVES VIZSGÁLAT - EREDMÉNYEK

Hallgatók	Hány éve?	Nyelvvizsga?	3 félév után?
Student 1	4	C1	igen
Student 2	2	C1	nem
Student 3	8	-	N/A
Student 4	10	-	N/A
Student 5	8	-	N/A
Student 6	3	C1	nem
Student 7	5	-	N/A
Student 8	5	B2	N/A
Student 9	8	-	N/A
Student 10	7*	C1	nem
Student 11	4	B2	N/A
Student 12	12	-	N/A
Student 13	3	C1	nem
Student 14	12	-	N/A
Student 15	10	-	N/A
Student 16	5	C1	nem
Student 17	3	B2	N/A

Más nyelvből nyelvvizsgával nem rendelkezők: átlag 9,12 év
Más nyelvből nyelvvizsgával rendelkezők: átlag 4 év

KORRELÁCIÓS VIZSGÁLAT

- A motiváció és a nyelvi szint korrelációja a 9-es csoportban

Motivációs faktorok	Beszédértés	Nyelvismeret	Olvasás
1. Motivált tanulási viselkedés	0,01	-0,46	0,00
2. Instrumentalitás	-0,04	0,08	0,00
3. Amerikaiakkal kapcsolatos attitűdök	-0,26	-0,10	0,10
4. Integrativitás	0,19	-0,19	-0,34
5. Britekkel kapcsolatos attitűdök	-0,01	0,15	0,15
6. Szóbeli kapcsolat angolul	0,19	-0,07	0,32
3. Amerikaiakkal kapcsolatos attitűdök	0,10	0,07	0,40
8. Környezet támogatása	-0,08	-0,57	-0,06
9. Főiskolai nyelvtanulás	0,10	0,32	0,46
10. Önértékelés	0,38	0,10	0,35
11. Internetes kommunikáció	-0,20	-0,25	0,37

KORRELÁCIÓS VIZSGÁLAT

- A motiváció és a nyelvi szint korrelációja az angolt harmadik nyelvként tanulóknál

Motivációs faktorok	Beszédértés	Nyelvismeret	Olvasás
1. Motivált tanulási viselkedés	0,05	-0,38	0,55
2. Instrumentalitás	-0,17	-0,20	0,04
3. Amerikaiakkal kapcsolatos attitűdök	-0,37	-0,16	0,41
4. Integrativitás	0,71	0,36	0,08
5. Britekkel kapcsolatos attitűdök	0,10	-0,31	0,01
6. Szóbeli kapcsolat angolul	-0,01	-0,14	0,45
3. Amerikaiakkal kapcsolatos attitűdök	-0,55	-0,81	0,43
8. Környezet támogatása	-0,73	-0,53	-0,15
9. Főiskolai nyelvtanulás	-0,04	-0,26	0,41
10. Önértékelés	-0,37	-0,00	0,16
11. Internetes kommunikáció	-0,50	-0,44	0,54

KORRELÁCIÓS VIZSGÁLAT

- Azon nyelvvizsgával rendelkezők képességszintje, akik 3 félév után terveznek nyelvvizsgázni

Students	Beszédértés	Nyelvismeret	Olvasás
Student 2	217,36	148,41	241,86
Student 6	156,81	131,23	172,57
Student 10	235,09	236,82	374,46
Student 13	165,68	148,41	247,98
Student 16	107,31	78,99	241,86

- **Az összehasonlítás alapja:**

Küszöbszint (B2 – skálázott értékek)

- Beszédértés 224
- Nyelvismeret 256
- Olvasás 268

Küszöbszint (szükséges legalacsonyabb nyelvi szint – skálázott értékek)

- Beszédértés 152
- Nyelvismeret 227
- Olvasás 151

KONKLÚZIÓ

- Nagy csoportok átlaga elfedi az egyéni tanulói jellemzőket (vö. Waninge et al. 2014)
- Az angolt harmadik nyelvként tanulók extra motivációval rendelkeznek, mely fontosabb eleme lehet a nyelvtanulási folyamatuknak a nyelvi szintjüknél (vö. Jessner 2008)
- Gyenge nyelvi szintű csoportokban az egyéni különbségek még több figyelmet érdemelnek a motiváció fenntartása érdekében (vö. Dörnyei 2009)

JAVASLATOK MEGFOGALMAZÁSA

○ **A teljes mintára nézve:**

- Motiváció és nyelvi szint összefüggéseinek részletesebb feltárása
- Harmadik nyelvvel kapcsolatos kérdések bevonása a kutatásba

○ **Csoportszintű vizsgálatok bevezetése:**

- A gyenge nyelvi szint, esetlegesen a küszöbérték alatti eredmény következményeinek csoportszintű értékelése
- Differenciálás vs. egységes tananyag kérdése az egyén vagy csoport szintjén

A PREZENTÁCIÓBAN FELHASZNÁLT IRODALOM

- Dörnyei, Zoltán (2009): *The psychology of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Jessner, Ulrike (2008): Teaching third languages: Findings, trends and challenges. *Language teaching*. 41.1. 15-56.
- Lukácsi Zoltán (2016): Értékteremtés a turizmus-
vendéglátás szakos hallgatók szaknyelvi képzésében -
avagy: hogyan mérjük az oktatás segítésére.
NYELVVILÁG (17). 5-18.
- Waninge, Freerkien– Zoltán Dörnyei – Kees De Bot
(2014): Motivational Dynamics in Language
Learning: Change, Stability, and Context. *The
Modern Language Journal*, (98.3.) 704-723.

